

УДК 81'282.2:81'373

ББК 81.2Ук

ВІДОБРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ЖІНОЧОСТІ В ХУДОЖНІЙ МОВІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

М. П. Брус

Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника; кафедра української мови; 76025, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57

У статті проаналізовано фемінітиви (апелятиви й прізвиська жінок), що знайшли втілення у творах Василя Стефаника. Звернуто увагу на специфіку художньої мови письменника – представника покутського говору, розкрито семантичні, словотвірні, стилістичні особливості зафіксованих у його працях назв жінок. Відзначено, що фемінікон художніх творів Василя Стефаника становить вдале поєднання загальнолітературних, західноукраїнських і покутських лексичних одиниць з перевагою покутських елементів у художньому фемінотворенні письменника-новеліста.

Ключові слова: *фемінітиви, фемінікон Стефаника, новелістика, образи.*

Категорія жіночості одна зі специфічних категорій української мови, яка належить до категорії назв осіб, визначеної у свій час основоположником української дериватології І.І. Коваликом [13, с.30]. Вона має довгу історію розвитку, що бере початок з індоєвропейської мови і тягнеться дотепер, характеризуючись своєрідними ознаками на кожному синхронному зрізі й особливо відчутно на сучасному етапі [див.6]. У період існування сучасної української мови категорія жіночості зазнала настільки активних і різноманітних динамічних процесів, що можна простежити помітні відмінності у її функціонуванні навіть за окремими десятиліттями в межах попереднього і початку теперішнього століть.

На сьогодні категорія жіночості сучасної української мови, якою означена загальна кількість фемінітивів зі значенням особи жіночої статі, відома з багатьох спеціальних лінгвістичних праць [див.3, 14, 19, 23], має власну термінологічну базу [див.4, 5], вироблені підходи для лінгвістичного аналізу [див.4, 5, 6, 22], привертає пильну увагу багатьох мовознавців, які швидко й уважно реагують на прогресивні мовні явища [див.11, 18]. Однак системного опису ця категорія слів сьогодні ще не отримала і потребує докладного опрацювання в багатьох аспектах.

У всі історичні часи творцями фемінітивів і втілювачами їх у життя були насамперед митці слова. Тоді як авторське фемінотворення сучасної української літературної мови розкрито дотепер ще невеликою мірою, що й стримує проведення комплексного дослідження фемінітивів української мови загалом. Навіть художня мова класиків української літератури не опрацьована сьогодні на рівні фемінотворення, до яких

належить і постать Василя Стефаника – відомого українського письменника-новеліста, представника західноукраїнського варіанта літературної мови, репрезентанта покутського говору в українському письменстві. На досить високому рівні в україністиці розкрито сьогодні літературознавчий аспект творчої спадщини Василя Стефаника [див.1, 17 та ін.], тоді як лінгвістичний аспект обмежений поодинокими дослідженнями [див.2, 9, 15]. У зв'язку з цим значну увагу привертає мова творів Василя Стефаника і зокрема специфіка відображеної у ній лінгвістичної категорії жіночості.

Характерною особливістю творчості Василя Стефаника є відображення у ній процесу розвитку української літературної мови кінця ХІХ – початку ХХ століть у тісному взаємозв'язку з карпатськими діалектами того часу, які чи не найбільшою мірою зберігали давні специфічні риси української мови і постійно збагачували літературну мову живомовними елементами. Василя Стефаника вважають провідником покутських говірок у літературну мову, тому його творчість слід вивчати на рівні поєднання й співвідношення загальнолітературних і діалектних елементів, як джерело відображення південно-західного наріччя української мови і зокрема покутського говору, носієм якого був сам письменник [16, с.106].

Покутський говір у межах південно-західного наріччя української мови становить систему перехідних говірок між буковинськими, гуцульськими, бойківськими, наддністрянськими і подільськими, має небагато специфічних рис, більше спільних з іншими говорами, тому його особливості досить зрозумілі й близькі всьому західноукраїнському населенню. Мовне оформлення власних творів Василь Стефаник вирішив тим способом, що мову селян передав з використанням переважно покутських мовних елементів, а мову інтелігенції та авторську – загалом українською літературною мовою [16, с.106-107]. У творах Василя Стефаника першого періоду творчості діалектизми виявилися на всіх структурних рівнях, але не становили пряме копіювання говірок, мова персонажів була тільки художнім синтезом говіркових особливостей. У творах другого періоду творчості зосереджено менше діалектних елементів у мові персонажів, порівняно з попереднім етапом, а в окремих новелах мовою покутян є і чиста літературна мова. В авторській мові на ранніх етапах творчості, у період неунормованості української літературної мови, ще багато діалектизмів, а в пізніших новелах мова письменника навіть не відрізнялася від наддніпрянського варіанта української літературної мови [16, с.107]. Таке співвідношення тогочасних власне літературних, регіональних і діалектних мовних елементів позначилося на всій мовотворчості Василя Стефаника, що яскраво засвідчує і відображена в новелах письменника категорія жіночості.

Презентантами лінгвістичної категорії жіночості є, звичайно, найменування жінок, що уособлюють різні жіночі образи. На думку вчених, новелістика Василя Стефаника представлена цілісним жіночим образом (від долі дівчини-дитини до дівчини й жінки), а витоки Стефани-

кового жіночого образу йдуть від поезії Тараса Шевченка [7, с.23]. За відображенням жіночих образів дослідники поділяють усі новели на твори про тяжку долю жінки-матері, її страждання і муки, викликані смертю дітей, або передчуттям власної смерті; твори про драматичні ситуації з життя самотніх жінок-матерів; твори про трагедію старих самотніх жінок, які часто приречені на загибель безсердечністю та егоїзмом дітей; твори про долю маленьких героїнь, які завжди розуміють, що відбувається довкола і що їх чекає в майбутньому [7, с.23-25]. Таким чином, ключовим образом у творах Василя Стефаника можна вважати образ матері (з охопленням усього її життєвого шляху та з найтрагічнішими моментами в період виховання дітей).

У вічі впадають назви осіб жіночої статі як порівняно невелика кількість лексичних одиниць, зафіксованих у творах Василя Стефаника – близько сто найменувань. З метою зосередження уваги на специфічних особливостях фемінітивів до опису включено всі загальні назви жінок і лише прізвища жінок, мотивовані переважно власними назвами чоловіків. Показовими у мові письменника є семантичні особливості фемінітивів. Із семантичного боку назви жінок становлять декілька таких основних тематичних груп слів, як назви жінок за родинними стосунками (*баба, вуйна, дочка, дружина, мати, мачуха, невістка, сестра, тітка*), назви жінок за діяльністю, окремими діями, функціями (*артистка, ворожка, господиня, декламаторка, кухарка, нянька, письменка, пістунка*), назви жінок за різними ознаками свого чоловіка (*Басарабиха, Верижиха, вейтиха, Грициха, Дмитриха, Іваниха, Касияниха, паламариха, попадя*), назви жінок за станом – сімейним, соціальним, ситуативним (*вдова, молодиця, мужичка, покритка, жебрачка, адресатка, пряха, робітниця, швачка*) і назви жінок за стосунками (*кохана, коханка, приятелька, товаришка*). Виділяються й інші за значенням назви жінок, однак вони є поодинокими репрезентантами відповідної семантики фемінітивів, тому й не розмежовані на окремі групи, напр.: *Богородиця, дівчина, жидівка, злодійка, лайдачка, лісниця, небіжка, помийниця, студентка*. Активним є процес використання фемінітивів у невластивих для них функціях, тобто набуття ними нових значень і перехід з однієї семантичної групи в іншу, напр.: *брехунка* “ворожка”, *відьма* “дружина”, *дівчинка* “дочка”, *мамка* “служниця”.

Все ж найбільшої виразності й неповторності семантичній класифікації фемінітивів надають полісемантичні назви жінок – з багатьма різноманітними значеннями. А таких іменників трапляється чимало у новелах Василя Стефаника, що можуть вказувати одночасно на кілька ознак жінки і входити до кількох лексико-семантичних розрядів фемінітивів. Багатою семантичною структурою відзначаються давні слов'янські найменування жінок *баба, дівка, жінка, мама, небога, стара*. У семантичній структурі таких фемінітивів значення варто подати в порядку спаду їх продуктивності, що не завжди відповідатиме семантичній структурі відповідних фемінітивів сучасної української літературної мови. Зокрема, слово *баба* виражає значення “стара жінка”, “мати

батьків”, “жінка взагалі”, “звертання до жінки”, “дружина”; слово *дівка* має значення “дочка”, “дівчина”, “звертання до дочки”; слово *жінка* містить значення “дружина”, “жінка взагалі”, “звертання до жінки”, “стара жінка”; слово *мама* зосереджує значення “мати”, “звертання до матері”, “у порівняннях”; слово *небога* має значення “звертання до жінки взагалі”, “звертання до дочки”, “звертання до дружини”; слово *стара* набуває значень “дружина”, “стара жінка”, “звертання до дружини”. Найбільш актуалізованою є лексема *мама* зі значенням “мати” (в аналізованих творах виявлено до двохсот фіксацій цього слова), далі йдуть найменування *жінка* в значеннях “дружина”, “взагалі жінка” (кожне слово має до ста фіксацій), *баба* “стара жінка” (близько сто фіксацій). Решта значень вказаних фемінітивів актуалізовані невеликою мірою, наприклад, слово *баба* “мати батьків” (до сорока фіксацій), *баба* “жінка взагалі” (до двадцяти фіксацій), *дівка* “дочка” (до десяти фіксацій), *мама* “звертання дітей” (до двадцяти фіксацій), *стара* “дружина” (до тридцяти фіксацій), *небога* (до десяти фіксацій кожне значення).

Багатозначною семантичною структурою характеризуються й деякі інші назви жінок, зокрема *газдиня* “господиня дому”, “порядна поважна жінка”, “звертання до дружини”, *дівчата* “дочки”, “дівчата”, *донька* “дочка”, “звертання до дочки”, *небіжка* “покійна дружина”, “покійна матір”, “покійна дочка”, *робітниця* “працьовита дочка”, “робітниця”, *сестра* “сестра”, “медсестра”, “звертання до сестри”. Таким чином, багатьом фемінітивам у творах Василя Стефаника властива багатозначна структура, що охоплює відомі в сучасній українській літературній мові значення і специфічні авторські лексичні нововведення. Семантика розглянутих фемінітивів і зокрема використання полісемантичних засвідчили, що ключовим жіночим образом у творах Василя Стефаника є матір, навколо якого зосереджені інші жіночі образи (*дівка, жінка, баба, небога, стара*), що втілюють різні етапи життя й діяльності матері. А поважне, люб’язне ставлення до матері та інших жінок на Покутті демонструють активно вживані форми звертання з нейтральною та позитивною семантикою (*бабко, газдине, донько, доню, жінко “дружино”, “жінко взагалі”, коханко, кумо, мамо, мамко, матусю, Митришко, небого, невісточко, пані, приятелько, сестро*), хоч трапляються і звертання з негативною семантикою (*бабо, дівко, лерво, стара*).

Водночас можна простежити й інші семантичні відношення між назвами жінок у художній мові письменника-новеліста, зокрема синонімічні, антонімічні, родо-видові. Часте вживання кількох фемінітивів для позначення жінки за однією і тією ж ознакою дало можливість їм згрупуватися в різні синонімічні ряди, зокрема з такими значеннями “Божа Матір” – *богородиця* (20, с.104), *матінка* (20, с.35), *мати* (20, с.180), *матір* (20, с.195); “дружина” – *жінка* (20, с.31), *стара* (20, с.35), *баба* (20, с.90), *жона* (20, с.32), *дружина* (20, с.246); “дівчина” – *дівчина* (20, с.87), *дівка* (20, с.171), *дівчинисько* (20, с.252), *дівчата* (20, с.101); “мати” – *мама* (20, с.41), *мати* (20, с.198), *матір* (20, с.235), *матінка* (20, с.305); “ворожка” – *брехунка* (20, с.83), *відьма* (20, с.227), *ворожка*

(20, с.48), *баба* (20, с.83); “дочка” – *дочка* (20, с.241), *донька* (20, с.167), *доня* (20, с.199), *дівчинка* “дочка” (20, с.61); “нянька” – *мамка* (20, с.64), *нянька* (20, с.128), *пістунка* (20, с.175); “жінка взагалі” – *жінка* (20, с.58), *баба* (20, с.84), *чилєдинка* (20, с.48). З протилежними значеннями фемінітиви трапляються рідко, наприклад: *мужичка* (20, с.152) – *пані* (20, с.168), *лайдачка* (20, с.296) – *робітниця* (20, с.296), *баба* “стара жінка” (20, с.184) – *дівка* “молода жінка” (20, с.178). Поодинокими так само є і родо-видові зв’язки між фемінітивами, наприклад: *жінка* “дружина” – *війтиха* (20, с.32), *паламариха* (20, с.82), *попадя* (20, с.165); *жінка* “дружина” – *Семениха* (20, с.139), *Тимофіїха* (20, с.70), *Романиха* (20, с.60), *Франчиха* (20, с.237); *дівчина* “дівчина” – *дівка* “показна молода дівчина” (20, с.70), *дівчинисько* “приваблива, вміла дівчина” (20, с.252), *сновавка* “загониста молода дівчина” (20, с.70).

У творах Василя Стефаника слід звернути увагу й на таке явище, як вживання деяких фемінітивів із позитивною оцінкою для позначення негативних якостей жінки, і навпаки, наприклад: Зійшлиси *газдині* у браство! Ніхто такого не чув та й не видів. Одна мала дитину дівков, друга одовов, трета найшла собі без чоловіка – самі поредні *газдині* зійшлиси (20, с.48), – Аді, аді, мой, а то ж я розчинав сварку? Та міркуйте собі, що це за *побожна*? Ей, небога, коли ти так, то я тобі трохи прикоротаю, я тобі писочок трохи припру. Таже через цю *побожну* треба би хату покидати (20, с.48), Декламувати буде молоденька Катря Банахівна, студентка учительського семінара. *Дівчинисько* рум’яне, чорнобриве, всі молоді за нею поглядають. Панна Катря декламує гарно... Панна Катря декламує прегарно... (20, с.252). Загалом такий семантичний потенціал фемінітивів зумовлений розширенням семантичної структури, як правило, питомих слів і обмеженням процесу фемінотворення давніми слов’янськими назвами, зокрема й тими, що локалізувалися в діалектах української мови.

Співвідношення українських літературних елементів та діалектних відображає і структура розглядуваних іменників зі значенням особи жіночої статі. За словотвірними ознаками фемінітиви поділяються на похідні й непохідні. Похідні зберігають на сучасному виразні мотиваційні зв’язки зі своїми твірними основами і характеризуються певними словотвірними ознаками (*адресатка, артистка, господиня, грішниця, жидівка, злодійка, коханка, поетка, попадянка, професорка, студентка* тощо), тоді як непохідні – це немотивовані лексеми, що не виявляють виразних зв’язків зі своїми твірними основами і належать переважно до давнього слов’янського лексичного шару (*баба, мама, вдова, дочка, жінка, дружина, жона, небога, сестра, тітка* тощо). Похідні фемінітиви у свою чергу можна класифікувати і за способами творення, виділивши провідну морфологічну деривацію фемінітивів із суфіксацією як основним способом творення назв жінок (*ворожка, декламаторка, дівчиненька, жебрачка, кухарка, мачуха, невісточка, протекторка, Тимчиха*) та з непродуктивними префіксальним, флексійним способами, осново-складанням (*навчителька, кума, Богородиця*), а також малопродуктивні

лексико-семантичний (*жидівка* “переселенка”, *жінка* “породілля”, *матінка* “Богородиця”, *професорка* “вчителька”) і морфолого-синтаксичний способи деривації (*кохана*, *побожна*, *стара*).

Похідні фемінітиви – це слова, мотивовані здебільшого назвами чоловіків (*семінаристка*, *товаришка*, *писателька*, *лайдачка*, *паламариха*), меншою мірою назвами жінок (*невісточка*, *дівчинка*, *панночка*), дієсловами та прикметниками (*помийниця*, *покритка*, *пряха*, *кохана*, *люба*). Фемінітиви, утворені від співвідносних маскулінативів, мають модифікаційне номінативне словотвірне значення, фемінітиви, мотивовані назвами жінок – модифікаційне пейоративне словотвірне значення, а фемінітиви, розвинуті на основі дієслів та прикметників, – мутаційне словотвірне значення. Особливістю словотвору фемінітивів, зафіксованих у творах Василя Стефаника, є спеціалізація дериваційних засобів у вираженні словотвірної семантики назв жінок. Так, суфікс *-их-а* використовується для творення назв жінок за відношенням до чоловіка (від імені, прізвища, посади, зайнятості чоловіка), напр.: *Грициха*, *Дмитриха*, *Іваниха*, *Романиха*, *Семениха*, *Франчиха*, *Басарабиha*, *війтиха*, *паламариха*; суфікс *-к-а* бере участь у творенні стилістично нейтральних назв жінок переважно за діяльністю, поведінкою від паралельних назв чоловіків (*адресатка*, *декламаторка*, *кухарка*, *проводаторка*) та емоційно забарвлених – від співвідносних назв жінок (*бабка*, *дівка*, *донька*, *мамка*). У цілому новели Василя Стефаника не багаті на пейоративні назви жінок, що зумовлено жанровими та стильовими особливостями художніх творів письменника.

Зі стилістичного погляду аналізовані фемінітиви розмежовуються на стилістично нейтральні і стилістично марковані та в загальному вони всі мають розмовне забарвлення, бо втілені у канву художніх творів про тяжке, злиденне сільське життя, де основою спілкування є діалектне мовлення. Тому, не маючи в літературній українській мові емоційного забарвлення, всі фемінітиви в говірковому мовленні новел Василя Стефаника зазнають діалектного впливу, тобто орозмовлюються. Так, емоційна оцінка властива всім без винятку лексико-семантичним групам фемінітивів. До того ж, одні з них мають позитивне забарвлення – з відтінком пестливості (*доня*, *панночка*), пошанності і поважності (*газдиня*, *жона*, *жінка* “дружина”, *Тимчиха*, *Касияниха*), приязності і добродушності (*кума*, *Митришка*, *бабка*, *дівка* “дочка”, *стара* “дружина”), люб’язності і щирості (*мама*, *мамка*, *матінка*, *матуся*, *дівчинонька*), уславлення та звеличення (*навчителька*, *професорка*, *панна*, *пані*, *добродзейка*). Інші фемінітиви набувають негативного забарвлення – з відтінком згрубілості (*дівка* “дівчина”, *донька* “дочка”, *баба* “стара жінка”, *чилєдинка*), осудження (*лайдачка*, *помийниця*, *брехунка*, *проститутка*), приниження (*баба* “взагалі жінка”, *стара* “стара жінка”, “звертання чоловіка”, *відьма* “дружина”), вульгарності (*курва*, *сука*). До стилістично нейтральних можна віднести хіба що деякі питомо українські слова на зразок *дівчина*, *дружина*, *приятелька*, *товаришка* (використані у новелах з прямими значеннями) та іншомовного походження на зразок *адре-*

сатка, декламаторка, семінаристка, студентка, що характерні, ймовірно, для другого періоду творчості письменника.

Проведене дослідження дало можливість узагальнити, що категорія жіночості знайшла своєрідне втілення в канву художньої мови Василя Стефаника – представника «руської трійці» і провідника покутського говору в українську літературну мову. У творах Стефаника акумулювалися фемінітиви загальнолітературної мови (*дівчина, дочка, жінка, мати, сестра*), західноукраїнського варіанта (*газдиня, вуйна, донька, мама, жінка “дружина”*) і покутського говору (*помийниця, лерва, сновавка, чилединка, газдиня “дружина”, дівка “дочка”*). Аналіз семантичних, словотвірних, стилістичних особливостей фемінітивів показав, що своєрідність їх полягає в актуалізації переважно загальноновживаних слів – давнього слов'янського походження (*баба, вдова, дівчина, дочка, мама*), рідше неслов'янського (*паламариха, попада, декламаторка, семінаристка*); у розширенні семантичної структури здебільшого питомих слів (*дівка “дівчина”, “дочка”, “наймичка”, стара “дружина”, “стара жінка”, “звертання до жінки”*); у зближенні фемінітивів за семантикою (*мама, мамка, матір, матінка, мати; ворожка, відьма, брехунка, баба*); у спеціалізації словотвірних засобів (*війтиха, Романиха, Тимчиха; газдиня, господиня, княгиня; протекторка, провідаторка, професорка*); у набутті фемінітивами різних конотативних відтінків (*дівка “показна, загониста дівчина в молодості”, газдиня “непорядна жінка, яка вважає себе господинею”, побожна “балакуча, галаслива жінка, яка вдає із себе побожну жінку”*). Відзначені ознаки фемінітивів засвідчили оригінальність, багатство фемінікону художніх творів Василя Стефаника і літературної мови того часу загалом.

Література

1. Баран Є. Листування як літературознавче джерело / Євген Баран; Ред.кол.: В.В.Грещук, В.І.Кононенко, С.І.Хороб // Василь Стефаник – художник слова. – Івано-Франківськ : Плай, 1996. – С. 155-165.
2. Богдан С. Діалектні риси в епістолярних стереотипах Василя Стефаника / Світлана Богдан // Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича: зб. наук. праць. Слов'янська філологія / Наук.ред. Бунчук Б.І. – Чернівці: Рута, 2008. – Вип. 428-429. – С. 111-117.
3. Брус М. П. Загальні жіночі особові номінації в українській мові XVI-XVII століть: словотвір і семантика [Текст]: дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2001. – 260 с.
4. Брус М. П. Поняття з основою фемін- у контексті сучасної української лінгвістики / Марія Брус // Лінгвістичні студії: зб.наук. праць. – Донецьк: Донецький національний університет, 2008. – Вип.16. – С. 209-214.
5. Брус М.П. Словотвірна термінологічна база фемінітивної підсистеми української мови / Марія Брус // Лінгвістичні студії : Зб.наук.праць /

- Донецький національний університет; наук. ред. А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2011. – Вип. 23. – С. 17-21.
6. Брус М. П. Становлення лінгвальної категорії жіночості / Марія Брус // Вісник Прикарпатського національного університету. Філологія. – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ, 2006. – Вип. XI-XII. – С. 39-48.
 7. Гаєвська Н. Особливості змалювання жіночого образу в новелах В. Стефаника (до питання майстерності) / Н.Гаєвська; Ред.кол.: Хороб С.І., Каспришин З.О., Кіліченко Л.М., Пилип'юк О.М. // Василь Стефаник і українська культура: Тези. – Івано-Франківськ, 1991. – Ч.1.– С. 23-25.
 8. Грещук В. Гуцульсько-покутські діалектні паралелі в мові Василя Стефаника / Василь Грещук // Вісник Прикарпатського університету. Філологія (мовознавство). – Івано-Франківськ. – Вип. XIX-XX. – С. 21-26.
 9. Грещук В. Лінгвістичний аспект листування / Ред. кол.: В.В.Грещук, В.І.Кононенко, С.І.Хороб // Василь Стефаник – художник слова. – Івано-Франківськ: Плай, 1996. – С. 165-176.
 10. Жилко Ф.Т. Нарис з діалектології української мови / Ф.Т.Жилко // Вид. друге (перероблене). – К.: Рад. школа, 1966. – С. 225-230.
 11. Клименко Н.Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : монографія / Н.Ф.Клименко, Є.А.Карпіловська, Л.П.Кислюк. – К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. – 336 с.
 12. Кобилянський Б.В. Діалект і літературна мова / Б.В.Кобилянський. – К.: Радянська школа, 1960. – 276 с.
 13. Ковалик І. Вчення про словотвір. Вибрані праці [Текст] / І.Ковалик; Упорядник та автор передмови Василь Грещук. – Івано-Франківськ–Львів : Місто НВ, 2007. – 404 с.
 14. Ковалик І.І. Словотворчий розряд суфіксальних загальних назв живих істот жіночої статі у східнослов'янських мовах у порівнянні з іншими слов'янськими мовами / І.І.Ковалик // Питання українського мовознавства. – Львів: Вид-во Львівського ун-ту, 1962. – Кн.5. – С. 3-34.
 15. Марусяк М. Структура концепту «мати» в епістолярії В. Стефаника / Марія Марусяк // Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича : зб. наук. праць. Слов'янська філологія / Наук. ред. Бунчук Б.І. – Чернівці: Рута, 2008. – Вип. 428-429. –С. 196-200.
 16. Матвіяс І. Варіанти української літературної мови / Іван Матвіяс. – К.: Інститут української мови НАН України, 1998. – 162 с.
 17. Жанрово-стильова неповторність / Н.В.Мафтин, Р.В.Піхманець, С.М.Луцак, Н.Я.Тишківська; Ред. кол.: В.В.Грещук, В.І.Кононенко, С.І.Хороб // Василь Стефаник – художник слова. – Івано-Франківськ : Плай, 1996. – С. 65-80.
 18. Нелюба А. Лексико-словотвірні інновації (1983-2003): словник / Анатолій Нелюба. – Харків, 2004. – 136 с.

19. Семенюк С. П. Формування словотвірної системи іменників із модифікаційним значенням жіночої статі в новій українській мові [Текст] : автореф. Дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Запорізький національний університет. – Запоріжжя, 2000. – 20 с.
20. Стефанік В.С. Вибране / Упоряд., підгот. текстів, приміт. і словник В.М.Лесина та Ф.П.Погребенника; авт. вступ. статті В.М.Лесин. – Ужгород: Карпати, 1979. – 392 с.
21. Стефанік В. Повне зібрання творів: у 3-х томах / В.Стефанік. – К.: Вид-во АН УРСР, 1954. – Т. I-III.
22. Федурко М.Ю. Словотвірна морфонологія українських фемінативів у лінвокультурологічному аспекті / Марія Ю.Федурко // Відображення історії та культури народу в словотворенні : доповіді XII Міжнародної наукової конференції Комісії зі слов'янського словотворення при Міжнародному комітеті славістів (25-28 травня 2010 р., Київ, Україна) / Упор. та наукове ред. Н.Ф.Клименко і Є.А.Карпіловської. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. – С. 433-442.
23. Фекета І.І. Жіночі особові назви в українській мові. (Творення і вживання): дис. ... канд. філол. наук : 10.02.02 / І.І.Фекета. – Ужгород, 1968. – 369 с.

Стаття надійшла до редакційної колегії 08.08.2011 р.

Рекомендовано до друку докт.філол.наук, професором Ірещуком В.В.

REFLECTION OF FEMINITIVES IN VASYL STEFANYK WORKS

M. P. Brus

PreCarpathians National University by Vasyl Stefanyk; department of Ukrainian language; 76000; Ivano-Frankivs'k, Shevchenko, 57

The article analyzes feminitives (appeals and women's nicknames) which found reflection in Vasyl Stefanyk's works. Special attention is paid to the specific features of the literary language of the author, a representative of Pokuttya vernacular. Semantic, wordbuilding and stylistic peculiarities of names of women fixed in his literary works have been revealed. It has been pointed out that the feminicon of Vasyl Stefanyk's literary works presents an effective combination of general literary Western Ukrainian as well as Pokuttya lexical units in which Pokuttya colloquial elements prevail in forming the feminicon the short-story writer's language.

Key words: *feminitives, feminicon of Vasyl Stefanyk's.*